

Mednarodna poletna šola *Quality of Life in a Changing World*

Od 24. avgusta do 3. septembra 2025; Maribor, Slovenija

Danijel Davidović

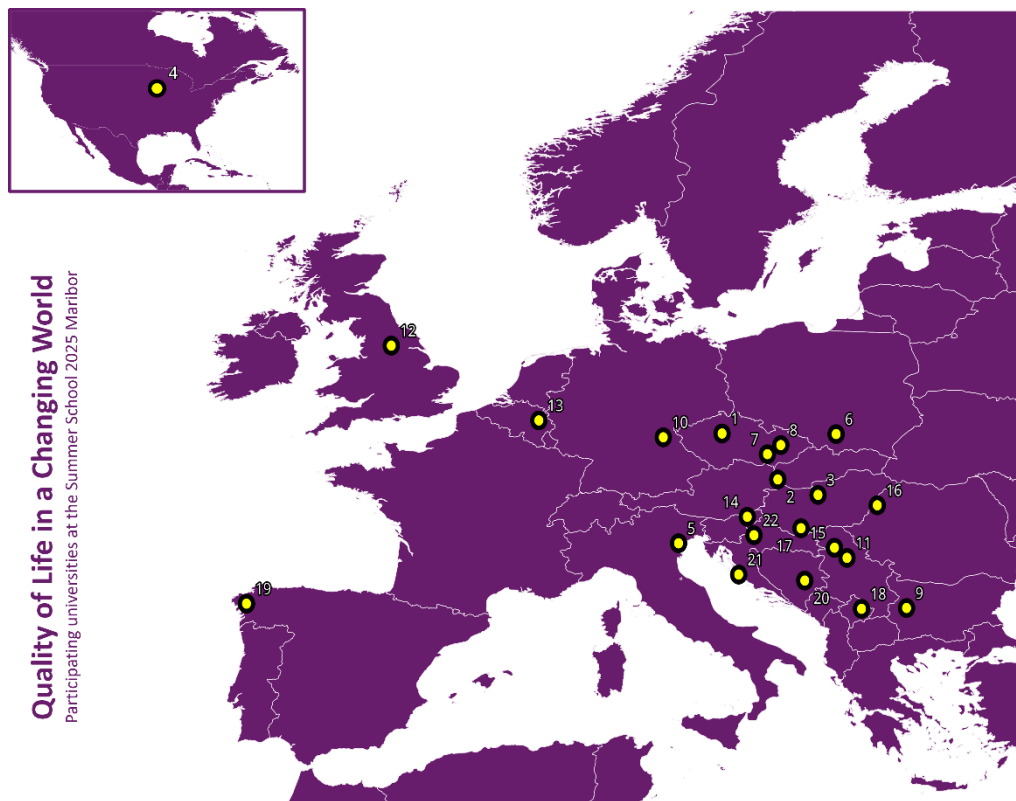
danijel.davidovic@um.si

Peter Kumer

peter.kumer@um.si

Na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru je med koncem avgusta in začetkom septembra 2025 potekala mednarodna poletna šola *Quality of Life in a Changing World*. Dogodek je povezal več kot 55 študentov ter več kot 15 profesorjev in strokovnjakov z 22 partnerskih univerz iz petnajstih držav. Glavni poudarek je bil na interdisciplinarnem proučevanju kakovosti bivalnega okolja v spreminjajoči se družbi in prostoru. Takšna zasnova je udeležencem omogočila povezovanje teoretičnih predavanj in terenskega raziskovanja ter spodbujala medkulturno izmenjavo in timsko delo. Dogodek je organiziran v sklopu programa Erasmus+ in CEEPUS GEOREGNET mreže. Celoten program vključno z gradivom je dostopen na spletni strani poletne šole:

sites.google.com/view/geosummerschoolmb.

Slika 1: Lokacije sodelujočih univerz s katerih so prihajali predavatelji ter študenti.

Vir: Avtorja, 2025.

1	Karlova univerza	12	Univerza v Leedsu
2	Univerza Komenskega v Bratislavi	13	Univerza v Liègu
3	Univerza Corvinus v Budimpešti	14	Univerza v Mariboru
4	Državna univerza v Iowi	15	Univerza v Novem Sadu
5	Univerza IUAV v Benetkah	16	Univerza v Oradei
6	Jagelonska univerza v Krakovu	17	Univerza v Pécsi
7	Mendelova univerza v Brnu	18	Univerza v Prištini
8	Univerza Palackega v Olomoucu	19	Univerza v Santiagu de Compostela
9	Univerza svetega Klimenta Ohridskega v Sofiji	20	Univerza v Sarajevu
10	Univerza v Bayreuthu	21	Univerza v Zadru
11	Univerza v Beogradu	22	Univerza v Zagrebu

Preglednica 1: Seznam sodelujočih univerz (številke ustrezajo lokacijam na zemljevidu na prejšnji strani).

Vir: Avtorja, 2025.

Program poletne šole

V skladu z Erasmus+ KIP (Kombinirani intenzivni program) se je program poletne šole začel z dvema spletnima dogodkoma, ki sta bila izvedena 5. in 12. junija 2025. Predavanja in aktivnosti, ki so jih izvedli profesorji in strokovnjaki z univerz ter Statističnega urada RS so omogočili priprave na dogodek v živo in vpogled v izbrane teme iz kakovosti bivanja.

1. Peter Kumer: From Green Infrastructure to Geogames: Introduction to the Summer School Programme
2. Uroš Horvat: Slovenia and Maribor
3. Manca Šuštar: Quality of the living environment from the EU-SILC perspective
4. Gregor Zupan: Digitalization: How digital tools and access to technology impact daily life, services, and community engagement
5. Danijel Davidović: Workshop on One-Minute GeoSpotlight: Share Your Happy Place
6. Giuseppe Borruso: Connected Cities: Transport, Port-Urban Links & Quality of Life
7. Alenka Poplin: Serious geogames - How can they contribute to the Quality of Life?
8. Alenka Poplin: Workshop on Serious geogames

Program, ki je potekal v živo na Univerzi v Mariboru pa se je začel v nedeljo, 24. avgusta 2025, z registracijo udeležencev in mednarodnim študentskim sejmom, na katerem so udeleženci predstavili svoje države z njihovimi kulinaricnimi in drugimi kulturnimi posebnostmi. Dogodek je bil hkrati priložnost za neformalno spoznavanje in vzpostavljanje prvih vezi med vsemi udeleženci.

Sledil je uvodni dogodek, ki je bil namenjen slavnostnim nagovorom:

- Joca Zurc, prodekanica za mednarodno dejavnost in promocijo FF UM,
- Uroš Horvat, predstojnik Oddelka za geografijo FF UM,

- Lučka Lorber, namestnica vodje Centra za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje Univerze v Mariboru,
- Mojca Ješe, Mednarodna pisarna FF UM,
- Peter Kumer, glavni organizator,

V nadaljnjih dneh se je odvil program, ki je bil zasnovan kot razgiban preplet predavanj, delavnic, terenskega dela, strokovnih ekskurzij in raziskovalnega dela v sodelovanju z mentorji.

Predavanja in delavnice

Predavatelji s partnerskih univerz in strokovnjaki z različnih ustanov so interdisciplinarno osvetlili teme kakovosti bivalnega okolja, prostorskega načrtovanja, socialne vključenosti, podnebnih sprememb in vloge znanosti v družbi.

1. Eberhard Rothfuss: Reflections of Philosophical Anthropology (H. Plessner) on "Well-being" in the city and the countryside
2. Danijel Ivajnsič: Spatial analysis of climate change impacts
3. Monika Murzyn-Kupisz: Museums, social capital, creativity and quality of life
4. Éva Máté: Coping with spatial isolation in rural areas – Life quality in perforated villages
5. Eberhard Rothfuss: "Urban Atmospheres" – Why they matter & and how we can investigate them
6. Silva Grobelnik Mlakar: BIOSHIELD: Novel Biotechnological Solutions in Climate Change Mitigation
7. Maria Chiara Tosi: Welfare Spaces in contemporary city
8. José Ignacio Vila Vázquez: Urban regeneration and social inclusion in marginalized housing estates and fragmented neighborhoods (lecture)
9. José Ignacio Vila Vázquez in Aránzazu Pérez Indaverea: Urban regeneration and social inclusion in marginalized housing estates and fragmented neighborhoods (workshop)
10. Živa Novljan: Quality of Life in the Alps: Insights into the 10th Report on the State of the Alps
11. Aránzazu Pérez Indaverea: Digital media and our relationships with other (human) beings
12. Serge Schmitz: Blue, green, brown, dark and happiness corridors in the city (lecture)
13. Serge Schmitz: Blue, green, brown, dark and happiness corridors in the city (workshop)
14. Lučka Lorber: The Role of Universities in a Long-Lived Society
15. Jarosław Działek: Urban public spaces and the quality of life: towards more liveable cities
16. Pavel Ptaček: Demographic change and quality of life: the concept of smart ageing
17. Tilén Kolar: Everyday Queer Mobilities

Predavanja so dopolnjevale delavnice z razpravami in raziskovalnim delom v manjših skupinah, kjer so se udeleženci urili v interpretaciji prostorskih pojavov in razvijali lastne ideje za izboljšanje kakovosti življenja v različnih okoljih.

Terensko delo in ekskurzije

Terensko delo je predstavljalo pomemben del poletne šole, saj so študenti pridobili neposredne izkušnje z opazovanjem, doživljanjem in interpretacijo prostora v različnih delih Slovenije.

1. Ekskurzija v Ljubljano je bila namenjena spoznavanju koncepta zdravih mest in trajnostnega urbanizma. Udeleženci so te tematike raziskovali v dveh skupinah:
 - Krater Ljubljana – eksperimentalni urbani prostor na območju nekdanje industrijske površine, kjer je narava spontano prevzela prostor. Deluje kot živi laboratorij za trajnostnost mesta, ki spodbuja krožno gospodarstvo, ekološko regeneracijo in skupnostne projekte.
 - Jane's Walk po središču Ljubljane – sprehod pod vodstvom strokovnjakinje iz Inštituta za prostorske politike. Pot je vodila od železniške postaje skozi Tabor do Ljubljance in Slovenske ceste, s poudarkom na prometni, turistični in stanovanjski preobrazbi mesta v zadnjih desetletjih.
2. Ekskurzija v severovzhodni Sloveniji je obravnavala primere trajnostnosti, urbanih preobrazb in lokalnih inovacij. Program je zajemal tri glavne postanke:
 - Mednarodni center za samooskrbo – učno središče za sonaravno pridelavo, obnovljive vire energije in trajnostne bivalne prakse, ki ponuja vpogled v zmanjševanje okoljskega odtisa in krepitev odpornosti skupnosti.
 - Mesto Celje – tretje največje slovensko mesto, kjer so udeleženci spoznavali projekte urbane preнове, okoljske izzive in strategije izboljševanja kakovosti življenja v postindustrijskem mestu.
 - Posestvo Sočni raj – primer povezovanja trajnostnega kmetijstva in turizma, ki prikazuje, kako lahko podeželska območja ohranjajo kulturne in ekološke vrednote ter hkrati razvijajo inovativno podjetništvo.

Obe ekskurziji sta študentom omogočili primerjavo urbanih in podeželskih pristopov k izboljšanju kakovosti življenja ter povezavo teoretičnih vsebin s konkretnimi primeri trajnostnih praks.

Raziskovalne skupine

Osrednji del poletne šole je predstavljalo raziskovalno delo v interdisciplinarnih skupinah, ki so pod mentorstvom domačih in tujih strokovnjakov obravnavale različne vidike kakovosti bivalnega okolja v urbanem in podeželskem prostoru. Delo je obsegalo pregled literature, terenske ogleda in zbiranje podatkov, analize in skupinske razprave ter pripravo končnega poročila.

Študenti so bili razdeljeni v raziskovalne skupine, ki so jih vodili navedeni mentorji:

1. Environmental Change and Spatial Analytics – Danijel Ivajnsič
2. Permaculture as Independent Living – Ana Vovk Korže
3. Urban Agriculture and Quality of Life – Silva Grobelnik Mlakar
4. Ecological Network and Ecosystem Services – Nicola Sanda
5. Urban Atmospheres and Human-Centred Urban Planning – Eberhard Rothfuss
6. Welfare Spaces – Maria Chiara Tosi
7. Social Inclusion, the Commons and Production of Public Spaces – José Ignacio Vila Vázquez
8. Emotional Mapping of Transport Infrastructure – Tilen Kolar
9. Discussing Development Opportunities of Perforated Rural Settlements with a Special Focus on Life Quality – Éva Máté, Pavel Ptaček

10. Assessing the Quality of Urban Public Spaces – Jarosław Działek, Monika Murzyn-Kupisz

Vsaka skupina je pripravila svoje zaključno poročilo – prispevek k skupni znanstveni monografiji. Tako so študenti aktivno prispevali k razumevanju prostorskih, družbenih in okoljskih razsežnosti kakovosti življenja v Mariboru in tudi širše.

Slika 2: Pozdravni nagovor župana občine Celje.
Vir: Avtorja, 2025.

Slika 3: Mednarodni študentski sejem.
Vir: Avtorja, 2025.

Slika 4: Popoldansko predavanje o vlogi medijev pri družbenih odnosih.
Vir: Avtorja, 2025.

Slika 5: Oglad posesti Sončni raj in prigrizek po celodnevni ekskurziji.
Vir: Avtorja, 2025.

Kulturni in družabni program

Poleg strokovnih vsebin je poletna šola vključevala raznolik kulturni in družabni program, ki je potekal skozi celoten čas trajanja in spodbujal medkulturno povezovanje ter sproščeno izmenjavo izkušenj.

Udeleženci so se ob začetku srečali na zabavi, ki so ga pripravili člani ESN Maribor v klubu Trust. V naslednjih dneh so spoznavali Maribor na vodenem ogledu mesta, obiskali Hišo stare trte z degustacijo vin, se povzpeli na Piramido, udeležili kino večera in poletne zabave v MC Pekarna.

Med vikendom je bil organiziran športno-rekreativni dogodek Summer School Paddle Adventure, kjer so udeleženci veslali po reki Dravi med Pohorjem in Kozjakom ter spoznali naravno okolje Maribora z drugačne perspektive.

Zaključek

Mednarodna poletna šola je povezala izobraževanje, raziskovanje in medkulturnost, spodbudila kritično razmišljanje o kakovosti bivalnega okolja ter okrepila sodelovanje med partnerskimi univerzami. Udeleženci so pridobili izkušnje, ki bodo dragocene pri njihovem nadaljnjem študiju in kariernem razvoju.

Zahvala

Dogodek je bil izveden s finančno podporo programov Erasmus+ in CEEPUS (mreža GeoRegNet). K izvedbi poletne šole so veliko pripomogli tudi študenti Oddelka za geografijo s svojim prostovoljnim delom. Organizatorji se zahvaljujejo banki Delavska hranilnica za finančno donacijo in podjetjema Radenska in Atlantic Droga Kolinska za donacijo brezalkoholnih pijač.

Slika 6: Radovedni študenti pri skupinskem delu na eni od delavnic, ki je potekala v amfiteratru dr. Vladimira Bračiča.

Vir: Avtorja, 2025.

Slika 7: Prizor z Jane's walk / Urbanega sprehoda, ki je v sklopu prve ekskurzije potekal skozi ljubljansko Metelkovo.

Vir: Avtorja, 2025.

Slika 10: Rekreativna po raziskovalnem delu z veslanjem po Dravi.

Vir: Avtorja, 2025.

Slika 11: Obisk Mednarodnega centra za samooskrbo v Poljčanah v sklopu druge ekskurzije.

Vir: Avtorja, 2025.

Slika 8: Prva skupinska fotografija udeležencev pred Filozofsko fakulteto UM.
Vir: Avtorja, 2025.

Slika 9: Degustacija lokalnega vina pri Hiši stare trte po vodenem ogledu
Maribora.
Vir: Avtorja, 2025.